

**EDUKACJA ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH W GMINIE SKARSZEWY NA TLE
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W POLSCE W LATACH 2007 – 2013**

**Education from EU finances in the community in Skarszewy in
Pomorskie province in Poland in the years 2007-2013**

Dariusz Skalski, Stanisław Przybylski

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku

Oksana Zabolotna

Umański Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Pawła Tycyny

Liczba znaków: 45138 (ze streszczeniami i grafikami)

Number of characters: 45138 (with abstracts and graphics).

Słowa kluczowe: Unia Europejska, środki (fundusze) unijne, programy unijne, polityka spójności, kompetencje kluczowe uczniów

Key words: European Union funds (funds) EU, EU programs, cohesion policy, key competencies of students

Streszczenie

Niniejszy artykuł zawiera analizę zmian, jakie zaszły w sferze edukacji na przestrzeni ponad 10. letniej przynależności Polski do Unii Europejskiej. Przystąpienie do UE stworzyło wielu instytucjom możliwość korzystania z tzw. środków zewnętrznych, które w ramach różnych programów i ich priorytetów zostały zawarte w puli do wykorzystania przez państwa członkowskie. Priorytet w ramach którego po środki te mogły sięgać instytucje oświatowe zawarty jest w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, oś priorytetowa IX. W opracowaniu opisano środki pozyskane na poziomie województwa pomorskiego, rozwój kompetencji kluczowych uczniów w gminach Skarszewy, Osieczna i Bobowo (powiat starogardzki) oraz programy realizowane przez placówki oświatowe na terenie gminy Skarszewy. Została dokonana analiza wszystkich umów zawartych przez gminę Skarszewy z samorządem województwa pomorskiego w latach 2007 – 2013.

Summary

This article provides an analysis of the changes that have occurred in the field of education for over 10 years of Polish membership in the European Union. Accession to the EU has created a number of institutions to use the so-called. external funds which, under various programmes and their priorities are included in the pool for use by Member States. Priority under which the measures they can reach educational institutions is included in the Human Capital Operational Programme under the European Social Fund, the priority axis IX. The paper describes the funds raised at the Pomeranian province, the development of key competencies of students in the municipalities Skarszewy, Osieczna and Bobowo (starogardzki district) and programmes implemented by educational institutions in the community of Skarszewy. Analysis was made of all agreements concluded by the community of Skarszewy with local Pomeranian province in the years 2007-2013,

Wstęp

1 maja 2014 r. minęła dziesiątą rocznica przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Łącznie Polska, od 2004 roku otrzymała z polityki spójności ponad 82 mld euro, które zostały zainwestowane w infrastrukturę drogową, poprawę środowiska naturalnego, szybki internet, rozwój innowacyjnych firm.

Pieniądze, które pozyskaliśmy, przewyższyły sumę naszych składek członkowskich ponad trzykrotnie. W rezultacie Polska jest największym beneficjentem netto funduszy Unii Europejskiej, a średni poziom dofinansowania Unii Europejskiej na mieszkańca w kraju wyniósł 8,5 tys. zł. Razem w obu perspektywach unijnych Polska otrzymała ponad 82 mld euro z polityki spójności – 14,2 mld euro w latach 2004-2006 oraz 67,9 mld euro na lata 2007-2013.

W perspektywie 2004-2006 wykorzystaliśmy wszystkie dostępne fundusze. Z budżetu 2007-2013 wykorzystaliśmy już 97,5 % funduszy, czyli ponad 66 mld euro. W obu perspektywach, wg stanu na 27 kwietnia 2014 r., beneficjenci zrealizowali łącznie ponad 186 tys. projektów. Największymi beneficjentami w okresie lat 2004-2013 były jednostki samorządu terytorialnego (około 34 % wartości projektów) oraz przedsiębiorstwa (30 %). W strukturze dofinansowania w niemal wszystkich województwach dominują wydatki na transport, następnie na badania i rozwój technologiczny oraz na rozwój zasobów ludzkich.

1

Na tej ostatniej sferze, tj. zasobach ludzkich w kontekście edukacji, w skali województwa pomorskiego jak również gminy Skarszewy, skupimy się w tym rozdziale. Dofinansowanie zasobów ludzkich, to także inwestycja. Jest to inwestycja w naszą wspólną przyszłość, bo dobro i możliwość rozwoju dzieci i młodzieży powinno stanowić punkt wyjścia dla wszystkich działań, podejmowanych przez organy państwowe czy też samorządy każdego szczebla. Nasz wspólny dobrobyt zależy w dużym stopniu od tego, w jaki sposób umożliwi się start w życie dorosłe i stworzy odpowiednie warunki rozwoju dla najmłodszej części społeczeństwa. To oni w przyszłości stanowią siłę napędową naszej gospodarki, sfery publicznej czy też nauki i kultury.

Opis projektów unijnych edukacyjnych realizowanych w latach 2007 – 2013 na terenie województwa pomorskiego

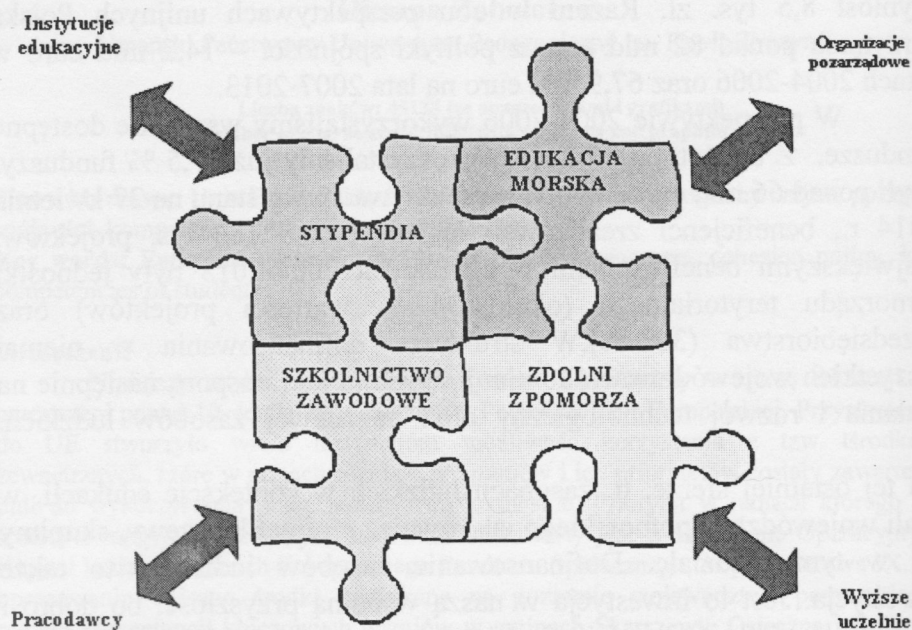
Zadania z zakresu szeroko pojmowanej edukacji realizowane są w naszym województwie przez Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego pod hasłem „Pomorskie dobry kurs na edukację”. Są to projekty systemowe współfinansowane ze

---

¹ www.10latwue.pl/kategorie/wiadomosci/

środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego podejmuje działania w celu stwarzania jak najlepszych warunków dla rozwoju uczniom uzdolnionym, zwłaszcza w zakresie przedmiotów matematyczno - przyrodniczych, jak i skuteczne wyrównywanie szans edukacyjnych tym uczniom, którzy napotykają na różnego typu bariery. Wszystkie realizowane przez Departament Edukacji i Sportu projekty edukacyjne służą budowie pomorskiego systemu z jakości edukacji.¹

Ryc. 1. Budowa pomorskiego systemu jakości edukacji²

Realizowane programy są kierowane do nauczycieli i kadry kierowniczej szkół, jak również zapraszane są do współpracy uczelnie wyższe, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe oraz pracodawcy. Jedynie zaangażowanie wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za oświatę na Pomorzu i ich wspólne działanie stwarza szansę na podniesienie jakości pomorskiej edukacji i

¹ Por Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

² Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

wypracowanie trwałych rozwiązań systemowych w naszym regionie, z korzyścią dla całego społeczeństwa. Regionalne systemowe projekty edukacyjne realizowane w województwie pomorskim to:

- Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe,
- Pomorskie - dobry kurs na edukację. Doskonalenie kadr systemu oświaty,
- Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe,
- Pomorskie - dobry kurs na edukację. Szkolnictwo zawodowe w regionie a wyzwania rynku pracy,
- Pomorskie - dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską,
- Pomorskie - dobry kurs na edukację. Program pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych z obszaru województwa pomorskiego.

Projekt: Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe (Zdolni z Pomorza).

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX Priorytet. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- Działanie 9.4. Projekty innowacyjne,
- Wartość projektu: 10 000 000, 00 zł (85 % Europejski Fundusz Społeczny, 3,75 % budżet państwa, 11,25 % wkład własny województwa pomorskiego),
- Czas trwania: 1 września 2010 r. - 31 sierpnia 2013 r.¹

Analizowany projekt skierowany jest do najwybitniejszych uczniów naszego regionu. Statystycznie 3-5 % populacji dzieci przejawia wybitne uzdolnienia. Panuje jednak przekonanie, działające w rezultacie na niekorzyść dzieci szczególnie uzdolnionych, że zdolny sobie „jakoś” zawsze poradzi. Takie przekonanie jest błędne, gdyż taka osoba nie powinna radzić sobie nie „jakoś” tylko bardzo dobrze. Dlatego, jako jeden z pierwszych regionów w Polsce, Samorząd Województwa Pomorskiego zdecydował o realizacji projektu, którego efektem ma być

---

¹ Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

regionalny systemu wspierania uczniów uzdolnionych i nie pozostawianie ich samym sobie.

Ogólne założenia projektu przewidują stworzenie warunków równych szans edukacyjnych wszystkim uczniom Województwa Pomorskiego, posiadającym szczególne predyspozycje w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, poprzez opracowanie modelu systemowego wspierania uczniów uzdolnionych. Stworzenie takiego modelu systemowego wspierania uczniów uzdolnionych oraz narzędzia, które zostaną wypracowane w zakresie matematyki, fizyki i informatyki będą mogły mieć zastosowanie również w innych dziedzinach.

Zaproponowany w projekcie model systemu wspierania uczniów uzdolnionych składa się z następujących elementów:

- regionalny program i partnerstwo na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych,
- sieć centrów nauczania kreatywnego,
- system diagnozy i rekrutacji uczniów uzdolnionych,
- formy wspierania ucznia uzdolnionego:
  - a) zajęcia pozalekcyjne,
  - b) opieka merytoryczna uczelni wyższych,
  - c) obozy naukowe,
  - d) spotkania akademickie,
  - e) stypendia,
- rekrutacja oraz wspieranie nauczycieli uczniów uzdolnionych,
- portal edukacyjny wraz z platformą e-learningową¹.

---

¹ Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Tabela 1. Podstawowe dane dotyczące projektu: Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe (Zdolni z Pomorza).

Dane dotyczące projektu						
Liczba beneficjentów projektu				Wsparcie dodatkowe dla beneficjentów projektu		
1.554 uczniów w projekcie	450 uczniów wyznaczonych do udziału w letnich obozach naukowych	161 nauczycieli przygotowanych do pracy z uczniem uzdolnionym	23 wybitnych uczniów objętych indywidualną opieką mentorów	22 Lokalne Centra Nauczania Kreatywnego (LCNK)	22 psychologów udzielających wsparcia wszystkim uczniom z projektu	Ponad 8.000 godzin zajęć pozalekcyjnych już zrealizowanych z uczniami
Pozostałe dane dotyczące projektu						
Ponad 470.000 zł przeznaczonych na wyposażenie LCNK	45 spotkań akademickich na uczelniach wyższych		1.276.600 zł na stypendia dla uczniów z projektu	7 GB zasobów dostępnych na Portalu edukacyjnym		

źródło: opracowanie własne na podst. na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Projekt: Pomorskie - dobry kurs na edukację. Doskonalenie kadr systemu oświaty.

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX Priorytet. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- Działanie 9.4. Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty,
- Wartość projektu: 2.700.000, 00 zł (85 % Europejski Fundusz Społeczny, 3,75 % budżet państwa, 11,25 % wkład własny województwa pomorskiego),
- Czas trwania: 15 luty 2010 r. - 31 grudnia 2011 r.¹

Współczesna szkoła musi zapewnić swoim uczniom nie tylko określony zasób wiedzy, lecz również umiejętność samodzielnego jej zdobywania w toku własnej aktywności poznawczej organizowanej systematycznie, planowo i efektywnie. Dlatego też w Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego jako klucz do sukcesu w dziedzinie edukacji wskazano „mądrego, dobrze wykształconego i twórczego nauczyciela”.² Głównym celem analizowanego projektu było podniesienie jakości nauczania w szkołach województwa pomorskiego poprzez wzrost kompetencji zawodowych wśród nauczycieli wszystkich etapów edukacyjnych oraz przedstawicieli kadr zarządzających oświatą. Z omawianego celu głównego wynikają następujące cele szczegółowe, które powinny stać się przedmiotem realizacji:

- Zwiększenie kompetencji nauczycieli i kadry zarządzającej oświatą w obszarach mających istotny wpływ na wyniki egzaminów zewnętrznych,
- Zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystywania nowoczesnych technik uczenia się i nauczania (e-learning),
- Podniesienie kompetencji przedstawicieli kadry zarządzającej oświatą w zakresie wykorzystania diagnozy edukacyjnej w zarządzaniu placówką oświatową.

---

¹ Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

²

http://www.pomorskie.eu/pl/projektyedukacyjne/projekty_zrealizowane/doskonalenie/doskonalenie_oprojekcie

Z punktu widzenia rozpoznanych potrzeb edukacyjnych, wśród grupy docelowej, istotne jest podniesienie kompetencji nauczania w zakresie:

- Pracy z uczniami wymagającymi dodatkowego wsparcia edukacyjnego,
- Planowania i ewaluacji procesu nauczania ze szczególnym uwzględnieniem wyników egzaminów zewnętrznych,
- Organizacji procesu nauczania pod kątem efektywnej współpracy nauczycieli różnych przedmiotów,
- Komunikacji intra- i interpersonalnej.

Jeśli skupimy się na kadrze zarządzającej oświatą ważne jest podniesienie kompetencji w zarządzaniu placówką oświatową w zakresie umiejętności wykorzystania diagnozy edukacyjnej, a także w zakresie komunikacji intra- i interpersonalnej.

Tabela 2. Pomorskie - dobry kurs na edukację. Doskonalenie kadr systemu oświaty.

Dane dotyczące projektu				
Liczba beneficjentów projektu			Ilość grup szkoleniowych	
1.575 nauczycieli przedmiotów ogólnych	501 nauczycieli przedmiotów zawodowych	500 przedstawicieli kadr zarządzających oświatą, w tym dyrektorów szkół	75 grup szkoleniowych dla nauczycieli	19 grup szkoleniowych dla kadry zarządzającej

źródło: opracowanie własne na podst.: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Projekt: Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX Priorytet. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- Działanie 9.1. 2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych,
- Wartość projektu: 6.000.000, 00 zł (85 % Europejski Fundusz Społeczny, 15 % budżet państwa),
- Czas trwania: 10 maja 2010 r. - 30 września 2011 r.¹

¹ Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Analizowany projekt ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów gimnazjów, którzy w toku edukacji napotykać na różnego typu bariery.

Udział w dodatkowych zajęciach, które będą odbywały się w roku szkolnym 2010/2011, ma pomóc uczniom rozwijać kompetencje kluczowe i społeczne.

W ramach projektu przeprowadzone zostały zajęcia w takich obszarach, jak:

- Języki obce,
- ICT (od angielskiego Information and Communication Technologies),
- Nauki matematyczno – przyrodnicze,
- Nauki humanistyczne,
- Obóz dydaktyczno-sportowy.

Planowano realizację zajęć sportowych, które pozwolą uczniom rozwijać wytrwałość, zaangażowanie, umiejętność współpracy w zespole, a także pracy nad sobą. Dodatkowo uczniowie w ramach projektu byli otoczeni opieką psychologiczno - pedagogiczną.

W ramach przedmiotowego projektu 90 gimnazjów, które brały udział w projekcie, otrzymało również wsparcie w postaci pakietów dydaktycznych. Należy wspomnieć, że dodatkowym elementem motywującym uczniów do sumiennego udziału w zajęciach pozalekcyjnych była możliwość uczestnictwa w obozie dydaktyczno - sportowym.

Tabela 3. Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe

Dane dotyczące projektu	
Liczba beneficjentów projektu - uczniowie	Ilość jednostek oświatowych biorących udział w projekcie – gimnazja
5.100 uczniów brało udział w zajęciach pozalekcyjnych	90 gimnazjów, które wzięły udział w projekcie, otrzymało pakiety dydaktyczne

źródło: opracowanie własne na podst.: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament *Edukacji i Sportu*, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Projekt: Pomorskie - dobry kurs na edukację. Szkolnictwo zawodowe w regionie a wyzwania rynku pracy

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX Priorytet. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.
- Wartość projektu: 20.000.000, 00 zł (85 % Europejski Fundusz Społeczny, 2,25 % budżet państwa, 12,75% wkład własny województwa pomorskiego i wchodzących w jego skład powiatów),
- Czas trwania: 1 września 2011 r. - 31 grudnia 2014 r.¹

W ramach omawianego projektu głównym celem jest podniesienie jakości atrakcyjności szkolnictwa zawodowego w województwie pomorskim. Z omawianego celu głównego zarysowują się do realizacji następujące cele szczegółowe:

- Podniesienie jakości i atrakcyjności szkół zawodowych w regionie województwa pomorskiego.
- Wzmocnienie szkół zawodowych oraz jednostek samorządu terytorialnego odpowiedzialnych za szkolnictwo zawodowe w prowadzeniu działań ukierunkowanych na dostosowywanie oferty edukacyjnej do wymogów regionalnego i lokalnego rynku pracy.
- Wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia poprzez zwiększenie ich elastyczności i mobilności zawodowej oraz rozwój kompetencji kluczowych.
- Poprawa wymiany informacji pomiędzy szkołami zawodowymi a pracodawcami i instytucjami rynku pracy w zakresie formułowania i realizacji wzajemnych potrzeb.
- Rozszerzenie i pogłębienie wiedzy szkół zawodowych i jednostek samorządu terytorialnego o regionalnym i lokalnym rynku pracy.²

Projekt przewiduje w celu poprawy wizerunku szkolnictwa zawodowego tematyczną kampanię medialną skierowaną zarówno do uczniów szkół gimnazjalnych, jak i do ich rodziców i nauczycieli, jak również spotkania z pomorskimi przedsiębiorcami. Ponadto przewiduje się również opracowanie standardów praktyk zawodowych i praktycznej

---

¹ Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

² Opracowano na podstawie: Regulaminu projektu systemowego pn.: „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Szkolnictwo zawodowe w regionie a wyzwania rynku pracy”, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, luty 2014

nauki zawodu, zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych dla szkół, zajęcia z języków obcych i doradztwa zawodowego.

Tabela 4. Pomorskie - dobry kurs na edukację. Szkolnictwo zawodowe w regionie a wyzwania rynku pracy.

Dane dotyczące projektu				
Liczba beneficjentów projektu (uczniowie, placówki)				
206 szkół ponadgimnazjalne (szkoły zawodowe i technika) uczestniczą w projekcie	34.890 uczniów szkół zawodowych uczestniczy w projekcie	8.526 uczniów uczestniczyło w zajęciach pozalekcyjnych z języków obcych (angielski lub niemiecki)	ponad 5.746 uczniów wzięło udział w warsztatach doradztwa zawodowego	Ponad 4.704 uczniów ukończyło lub bierze obecnie udział w kursach umożliwiających zdobycie dodatkowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych
Rodzaje kursów zawodowych (umożliwiających zdobycie dodatkowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych)				
1) Kurs obsługi i konserwacji urządzeń elektrycznych do 1 kV, 2) Kursy kosmetyczne (wizaż, manicure i fryzjerstwo), 3) Kurs prawa jazdy kategorii B, 4) Kursy spawania, 5) Kurs obsługi sprzętu (wózki widłowe, koparkoładowarki, kombajny zbożowe, żurawie HDS, obrabiarki CNC), 6) Kursy AutoCAD i kosztorysowania, 7) Kurs obsługi kas fiskalnych, 8) Kursy gastronomiczne (barman, barista, kelner, dekorator potraw, dietetyk),				
Pozostałe dane dotyczące projektu				
Zorganizowano 23 targi promujące ofertę edukacyjną szkół ponadgimnazjalnych zawodowych		Zrealizowano kampanię medialną: 1) w kinach sieciowych i studyjnych, 2) w radiu, telewizji i prasie regionalnej.		

źródło: opracowanie własne na podst.: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Projekt: Pomorskie - dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską. Projekt realizowany w partnerstwie z Fundacją Navigare oraz Ligą Morską i Rzeczną.

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX Priorytet. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- Działanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych,,
- Wartość projektu: 7.850.000, 00 zł (85 % Europejski Fundusz Społeczny, 15 % budżet państwa),
- Okres realizacji projektu: 1 kwietnia 2012 r. - 31 grudnia 2014 r.¹

Projekt realizowany jest pod hasłem „Złap wiatr w pomorskie żagle wiedzy” i zakłada w swojej istocie skuteczne, efektywne oraz atrakcyjne dla uczniów rozwijanie kompetencji kluczowych poprzez tematykę morską i żeglarską. Podstawowymi założeniami i celem konkursu jest:

- Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań uczniów oraz wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych,
- Pobudzanie uczniów do twórczego myślenia i sprawdzanie nabytych umiejętności poprzez edukację morską,
- Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami i uczniami uczestniczącymi w projekcie.

Sam projekt skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w zależności od zakładanych przezeń działań, tj.:

1. Działania skierowane do uczniów szkół podstawowych:

- Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne prowadzone metodą projektu obejmujące tematykę morską i żeglarską,
- Dodatkowe zajęcia pedagogiczno - psychologiczne oraz doradztwa edukacyjno zawodowego,
- Praktyczne zajęcia żeglarskie,
- Obozy żeglarski,
- Edukacyjno - żeglarskie pikniki naukowe.

2. Działania skierowane do uczniów gimnazjum:

- Ścieżka międzyprzedmiotowa w oparciu o „Program edukacji morsko-rzecznej”,
- Dodatkowe zajęcia pedagogiczno-psychologiczne oraz doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- Praktyczne zajęcia morsko - rzeczne.

---

¹ Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Tabela 5. Pomorskie - dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską. Projekt realizowany w partnerstwie z Fundacją Navigare oraz Ligą Morską i Rzecznią

Dane dotyczące projektu			
Liczba beneficjentów projektu – uczniowie		Ilość jednostek oświatowych biorących udział w projekcie – szkoły podstawowe, gimnazja	
Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Szkoły podstawowe	Szkoły gimnazjalne
10.000 uczniów V klas szkół podstawowych z obszarów całego województwa	2.000 uczniów II klas gimnazjów z obszaru Dłty Wisły i Żuław	271 szkół podstawowych biorących udział w projekcie 20 gimnazjów z obszaru Dłty Wisły i Żuław biorących udział w projekcie	20 gimnazjów z obszaru Dłty Wisły i Żuław biorących udział w projekcie
1000 uczniów uczestniczących w wakacyjnych obozach wędrowno-żeglarskich (500 uczniów rocznie)			
20 edukacyjno - żeglarskich pikników naukowych			

źródło: opracowanie własne na podst.: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Projekt: Pomorskie - dobry kurs na edukację. Program pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych z obszaru województwa pomorskiego na rok szkolny 2012/2013 i 2013/2014

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX Priorytet. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- Działanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych.
- Wartość projektu: 4.150.000, 00 zł (85 % Europejski Fundusz Społeczny, 13,5 % budżet państwa),
- Okres realizacji projektu: 1 kwietnia 2012 r. - 31 grudnia 2014 r.¹

Projekt ten w swoim założeniu dotyczy wsparcia finansowego uczniów uzdolnionych zwłaszcza w zakresie przedmiotów matematyczno - przyrodniczych i technicznych. Pomoc stypendialna przeznaczona jest dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pochodzących z rodzin, w których barierą w rozwoju edukacyjnym jest niekorzystna sytuacja materialna. W ramach projektu stypendium przyznawane jest w wysokości 300 zł na okres

¹ Opracowano na podstawie: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

12 miesięcy. Należy dodać, że obecnie realizowana jest już szósta edycja programu pomocy stypendialnej w województwie pomorskim.

Głównym celem projektu jest stworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia uczniom napotykaającym na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym i geograficznym uniemożliwiające rozwój edukacyjny tj:

- Zapewnienie warunków umożliwiających rozwój zainteresowań uczniów, w tym wzmocnienie zainteresowania uczniów przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi i technicznymi oraz podniesienie atrakcyjności tych przedmiotów w procesie edukacji,
- Umożliwienie indywidualnego rozwoju zdolności i umiejętności ukierunkowanego na wzrost kluczowych kompetencji oraz wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.

Tabela 6. Pomorskie - dobry kurs na edukację. Program pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych z obszaru województwa pomorskiego na rok szkolny 2012/2013 i 2013/2014

Dane dotyczące projektu		
Liczba beneficjentów projektu		Ilość stypendiów
po 400 uczniów i uczennice rocznie objętych wsparciem stypendialnym		400 stypendiów przyznanych na kolejne lata szkolne (2012/2013 i 2013/2014)
po 400 Indywidualnych Programów Edukacyjnych Ucznia opracowanych na każde z lat szkolnych objętych projektem	po 20 wyróżnień rocznie przyznawanych w związku z realizacją IPEU (Indywidualny Program Edukacyjny Ucznia)	program dydaktyczny realizowany w trakcie obozu naukowego stanowiącego formę wyróżnienia stypendystów, na koniec każdego roku szkolnego

źródło: opracowanie własne na podst.: Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014

Opis projektów unijnych edukacyjnych realizowanych w latach 2007 – 2013 na terenie miasta i gminy Skarszewy (województwo pomorskie).

Gmina Skarszewy jest położona w najbardziej malowniczym zakątku pojezierza Kociewskiego w odległości 45 km od Gdańska, 19 km od Tczewa i 13 km od Starogardu Gdańskiego. Leży na łagodnie opadającym w kierunku południowym wzgórzu morenowym, które oplata Wietcisa - lewy dopływ rzeki Wierzycy. Niemiecka nazwa miasta Skarszewy: "Schöneck" pochodzi od słów "schön" - piękny i "ecke" - kąt oddaje w pełni walory turystyczno - krajobrazowe gminy. Walorem turystycznym Skarszew jest zachowany średniowieczny układ architektoniczny z założeniami grodu obronnego. Zachowane są też obwarowania miejskie wraz z pozostałościami joannickiego zamku oraz kilkoma, głównie XIX wiecznymi zabudowaniami. Na terenie Gminy znajdują się Skarszewski Szlak Turystyczny i Szlak Turystyczny Jezior

Kociewskich. Na trasie Borówno Wielkie – Skarszewy – Bolesławowo przebiega ścieżka rowerowa z bardzo dobrą infrastrukturą.

Jest oświetlona i oznakowana. Jej trasa przebiega nad jeziorem Borówno Wielkie i przez teren Ośrodka Turystyczno – Wypoczynkowego „Borówno”, określanego mianem „perły Kociewia”. Powierzchnia gminy – wynosi 16.980 ha. Użytki rolne zajmują 11.357 ha, a lasy 3.597 ha. W obrębie Gminy znajduje się 10 jezior o łącznej powierzchni 189,85 ha. Gmina ma charakter rolniczo – turystyczny. W Gminie Skarszewy są trzy zespoły szkół podstawowych i gimnazjalnych (Skarszewy, Pogódki i Godziszewo), trzy szkoły podstawowe (Więckowy, Skarszewy i Szczodrowo), szkoła zawodowa w Skarszewach, Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Bolesławowie oraz trzy przedszkola – dwa w Skarszewach i jedno w Pogódkach, oraz nowopowstałe przedszkole prywatne – katolickie „Aniołek”).¹

Rozwój kompetencji kluczowych uczniów we wszystkich szkołach gmin Skarszewy, Osieczna i Bobowo (Gminny Ośrodek Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach).

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”,
- Poddziałanie: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych,
- Wartość projektu: 516.919,00 zł,
- Okres realizacji wrzesień 2008 r. - sierpień 2009 r.

Wsparciem zostało objętych 640 uczniów. Liderem projektu była Gmina Skarszewy. Za zarządzanie projektem odpowiedzialny był Gminny Ośrodek Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach. Projekt zrealizowano w partnerstwie gmin: Skarszewy, Osieczna i Bobowo. Szkoły udostępniły odpowiednio wyposażone sale dydaktyczne, w tym także pracownie informatyczne. Biuro projektu mieściło się w siedzibie projektodawcy.

Dzieci, uczestniczące w projekcie, otrzymały podręczniki do języka angielskiego i niemieckiego oraz pomoce dydaktyczne i edukacyjne (zestawy geometryczne, kalkulatory, tablice matematyczne). Szkołom zapewniono pomoce naukowe (modele brył geometrycznych, zestawy do prezentacji modeli brył geometrycznych). W projekcie zaangażowanych było 41 nauczycieli.

W związku z projektem osiągnięto następujące cele:

- Zwiększono kwalifikacje z języka angielskiego i niemieckiego przy wykorzystaniu technologii informatycznych – 408 uczniów,
- zwiększony został poziom wiedzy z matematyki – 175 uczniów,
- Zwiększono poziom wiedzy z fizyki – 57 uczniów,
- Zwiększona została motywacja do samodzielnej nauki 640 beneficjentów ostatecznych.

---

¹ www.skarszewy.pl, 28.05.2014 r.

Rozszerzenie działalności placówek wychowania przedszkolnego gminy miejsko – wiejskiej Skarszewy (Gminny Ośrodek Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach).

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”,
- Poddziałanie: 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej,
- Wartość projektu: 548.041,25 zł,
- Okres realizacji: czerwiec 2009 r. - czerwiec 2011 r.

Celem ogólnym projektu było wsparcie Gminnego Publicznego Przedszkola nr 1 (z siedzibą w Skarszewach na ulicy Dworcowej) oraz Gminnego Publicznego Przedszkola nr 2 (z siedzibą w Skarszewach na ulicy Kopernika). Jedynie poprzez wsparcie tych instytucji mogliśmy zwiększyć nabór dzieci. Osiągnięto następujące cele szczegółowe:

- Dostosowano budynki oraz pomieszczenia obu przedszkoli do potrzeb organizacji opieki nad dziećmi w zwiększonej ilości (Gminne Przedszkole Publiczne nr 1 adaptacja pomieszczenia na strychu na salę przedszkolną wraz z toaletą, Gminne Przedszkole Publiczne nr 2 wykonano podjazd dla niepełnosprawnych, Gminne Przedszkole Publiczne nr 2 przeprowadzono remont toalety z przystosowaniem dla niepełnosprawnych., w Gminnym Przedszkolu Publicznym nr 2 zakupiono wyposażenie),
- Utworzono w obu przedszkolach po jednej dodatkowej grupie wychowanków (po 25 dzieci). W ramach tego celu uruchomiono dodatkowy nabór dzieci, który wyniósł 50 dzieci w roku szkolnym, czyli podczas trwania całego 2. letniego projektu – 100 dzieci,
- Wydłużono godziny pracy personelu przedszkolnego w obydwu przedszkolach po 5 godzin dziennie (czas wytypowanego nauczyciela poświęcony sprawowaniu opieki nad dodatkową grupą) oraz wydłużono godziny otwarcia obu przedszkoli po 1 godz. dziennie,
- Wsparcie rodziców dzieci w wieku 3-5 lat. Pomoc ta odbywała się poprzez spotkania informacyjne dla rodziców z logopedą i psychologiem. Wsparcie to było również konsekwencją trzeciego celu szczegółowego projektu.

Osiągnięte rezultaty miały bezpośrednie przedłożenie dla realizacji celu, gdyż znacząco wspomogły oba przedszkola. Przyjmując pod opiekę przedszkolną dodatkową liczbę 100 dzieci w znaczny sposób zniwelowano nierówności w dostępności do wczesnej edukacji. Dostosowano pomieszczenia oraz wyposażono sale, co wykreowało instytucje przedszkolne jako podmioty podlegające zmianom rozwojowym w placówkach. W projekt zaangażowanych było 15 nauczycieli.

Lepsze jutro - wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z gminy Skarszewy (Gminny Ośrodek Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach).

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie

- IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”,
- Poddziałanie: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych,
- Wartość projektu: 680.380,00 zł,
- Okres realizacji wrzesień 2010 r. - lipiec 2012 r.

Celem ogólny projektu było wyrównanie szans edukacyjnych 464 uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjów na terenie gminy Skarszewy. Osiągnięto następujące cele szczegółowe

- Zwiększono poziom wiedzy z matematyki (126 uczniów w roku szk. 2010/2011 oraz 126 w roku szk. 2011/2012),
- Zwiększono poziom wiedzy z informatyki (92 uczniów w roku szk. 2010/2011 oraz 92 w roku szk. 2011/2012),
- Podniesiono kompetencje w zakresie języka angielskiego przy wykorzystaniu technologii informatycznych (120 uczniów w roku szk. 2010/2011 oraz 120 w roku szk. 2011/2012),
- Podniesiono kompetencje w zakresie języka niemieckiego przy wykorzystaniu technologii informatycznych (70 uczniów w roku szk. 2010/2011 oraz 70 w roku szk. 2011/2012),
- Objęto opieką psychologiczno-pedagogiczną (56 uczniów w roku szk. 2010/2011 oraz 56 w roku szk. 2011/2012),
- Zwiększona została motywacja do nauki 464 beneficjentów ostatecznych,
- Zwiększono poczucie wartości siebie u 464 beneficjentów ostatecznych.

Zajęcia pozalekcyjne odbywały się w szkołach podstawowych (Skarszewy, Więckowy, Pogódki, Godziszewo) oraz w gimnazjach (Pogódki, Godziszewo, Skarszewy).

Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych w gminie Skarszewy (Gminny Ośrodek Obsługi Szkół i Przedszkoli w Skarszewach).

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”,
- Poddziałanie: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych,
- Wartość projektu: 255.536,00 zł,
- Okres realizacji wrzesień 2011 r. - czerwiec 2012 r.

Projekt obejmował szkoły podstawowe w Skarszewach oraz filię w Bączku, Pogódkach, Szczodrowie, Więckowach, Godziszewie - co stanowi 100% szkół

podstawowych podlegających gminie Skarszewy. W sumie zrealizowano 2700 h lekcyjnych.

Celem ogólny projektu było wsparcie indywidualnego rozwoju 254 uczniów klas I – III szkół podstawowych z gminy Skarszewy dostosowanych do ich zdiagnozowanych potrzeb w okresie realizacji projektu w roku szkolnym 2011/2012. Osiągnięto następujące cele szczegółowe:

- Zapewnienie 254 uczniom, realizującym I etap edukacyjny w szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie gminy Skarszewy, oferty edukacyjno-wychowawczo – profilaktycznej zgodnej z ich indywidualnymi potrzebami, możliwościami edukacyjnymi i rozwojowymi w okresie realizacji projektu w roku szkolnym 2011/2012,
- Doposażenie szkół podstawowych w gminie Skarszewy w pomoce dydaktyczne i sprzęt służący do indywidualizacji nauczania uczniów kl. I – III w roku szkolnym 2011/2012

Spotkania odbywały się w formie zajęć wyrównawczych lub rozwijających zainteresowania w zależności od potrzeb. Miały na celu zmniejszenie dysproporcji edukacyjnych i rozwojowych lub rozwój zainteresowań i uzdolnień uczniów. W projekcie zaangażowanych było 34 nauczycieli.

Mój Zawód – Moja Przyszłość

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie

- IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”,
- Działanie: 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego,
- Wartość projektu: 680.386,34 zł,
- Okres realizacji sierpień 2013 r. - czerwiec 2015 r.

Celem głównym projektu jest wyrównanie szans edukacyjnych 91 uczniów oraz poprawa jakości procesu kształcenia w ZSP w Skarszewach prowadząca do zwiększenia szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy przez rozwój kompetencji i wsparcie umiejętnego zarządzania ścieżką edukacyjną i zawodową w okresie do czerwca 2015 oraz wdrożenie przyjętych rozwiązań do praktyki szkoły. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skarszewach została doposażona w interaktywną platformę edukacyjną. W projekcie zaangażowanych jest 20 nauczycieli.

Potęga młodych umysłów – projekt rozwojowy szkół gminy Skarszewy

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje o projekcie:

- IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”,
- Poddziałanie: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych,
- Wartość projektu: 783.685,80 zł,
- Okres realizacji marzec 2014 r. - czerwiec 2015 r.

Celem głównym projektu jest wyrównanie szans edukacyjnych 460 uczniów. Cele szczegółowe projektu do osiągnięcia są następujące:

- Wzrost umiejętności posługiwania się językami obcymi u 160 uczniów,
- Wzrost świadomości na temat ścieżek edukacyjnych i zawodowych u 460 uczniów,
- Wzrost wiedzy z zakresu technik uczenia się u 58 uczniów,
- Wzrost kompetencji matematycznych u 88 uczniów,
- Wzrost wiedzy z zakresu literatury i wypowiedzania się u 66 uczniów.

Opis projektów unijnych edukacyjnych realizowanych w latach 2007 – 2013 realizowanych bezpośrednio przez placówki oświatowe z gminy Skarszewy.

W ramach sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 – 2006 zrealizowano projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pod nazwą „Za Rękę z Einsteinem” w Zespole Szkół Publicznych w Pogódkach i Godziszewie. Okres realizacji projektu przypadł na lata 2007 – 2008 oraz 2009 - 2012. Łącznie w te projekty zaangażowanych było 24 nauczycieli. Natomiast łączny koszt projektów to 123.291,00 zł. Projekt obejmował ponad 140 uczniów.

Ponadto w ramach projektu „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską” realizowany jest projekt pod nazwą „Złap wiatr w pomorskie żagle wiedzy” (I edycja zakończona w roku 2012). W projekt zaangażowanych jest 2 nauczycieli, natomiast liczba beneficjentów projektu to 37 uczniów. W ramach projektu realizowane są następujące zajęcia:

- Zajęcia pozalekcyjne z edukacji morskiej (8 spotkań po 2 godz. na każdą grupę),
- Zajęcia pedagogiczno-psychologiczne oraz doradztwo edukacyjno-zawodowe.
- Wyjazdowe warsztaty edukacyjne,
- Edukacyjne warsztaty wyjazdowe (jednodniowy wyjazd do Marine Błotnik na praktyczne zajęcia żeglarskie).

Podsumowanie projektów unijnych edukacyjnych realizowanych w latach 2007 – 2013 na terenie miasta i gminy Skarszewy (województwo pomorskie).

Tabela 7. Zestawienie zbiorcze odnośnie projektów realizowanych w latach 2007 – 2013 na terenie miasta i gminy Skarszewy

Dane dotyczące projektów		
Liczba beneficjentów projektów, uczestników	Łączny koszt projektów	Liczba zaangażowanych nauczycieli w projekty
2.186	2.804.553,59 zł	220

źródło: opracowanie własne, maj 2014

Dodatkowe środki z pozostałych programów rządowych dla gminnej oświaty

W roku 2012 realizowany był projekt pod nazwą „Dostawa sprzętu komputerowego do Publicznej Szkoły Podstawowej w Godziszewie oraz Zespołu Szkół Publicznych im. Piotra Szturmowskiego w Pogódkach” w ramach programu pn. „Cyfrowa Szkoła”.

„Cyfrowa Szkoła” to rządowy program rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno – komunikacyjnych. Szkoły z naszego terenu zostały wyposażone w nowy sprzęt teleinformatyczny służący poprawie prowadzonych zajęć w szkołach. Łączny koszt realizowanego projektu to 217.894,50 zł.

Tabela 8. Zestawienie zbiorcze odnośnie projektów realizowanych w latach 2007 – 2013 na terenie miasta i gminy Skarszewy (programy unijne i rządowe)

Dane dotyczące projektów		
Liczba beneficjentów projektów, uczestników	Łączny koszt projektów	Liczba zaangażowanych nauczycieli w projekty
2.186	2.804.553,59 zł	220
Dane dotyczące projektu w ramach programu „Cyfrowa Szkoła”		
Liczba beneficjentów projektów, uczestników	Łączny koszt projektów	Liczba zaangażowanych nauczycieli w projekty
2.186	217.894,50 zł	2
RAZEM:	3.022.448,09	222

źródło: opracowanie własne, maj 2014

Podsumowanie

Bez wątpienia rozwój edukacji, poszukiwanie nowych narzędzi kształcenia i realizacji znowelizowanych programów dydaktycznych stanowi niewymierną wprawdzie – ale znaczącą inwestycję w kapitał ludzki. Można zaryzykować tezę, że w dzisiejszej rzeczywistości najbardziej pożądanym dobrem, jest wyposażenie intelektualne jednostki, co stanowi o jej kapitale społecznym – umiejętności odnalezienia się w sieci stosunków społecznych i kapitale kulturowym – wiedzy, zdolnościach i umiejętnościach.¹ Realizacja poszczególnych programów opisanych powyżej ma niebagatelny wymiar socjalizacyjny, ważny z punktu widzenia przygotowania poprzez edukację do realizacji wzoru biografii. Jest to okres przygotowania, w którym „jednostka dokonuje także rozpoznania, jaki wzór przebiegu życia zwiększa² możliwości realizacji wartości cenionych w kulturze danego społeczeństwa”. Zadanie to spoczywa głównie na instytucjach i organizacjach, bowiem jak pisze Kołakowski³ „generowana przez organizacje socjalizacja utożsamiana jest z opanowywaniem wiedzy i umiejętności praktycznego wykorzystywania owej wiedzy w rolach publicznych. Uczymy się ról społecznych w organizacjach wyspecjalizowanych, pełnimy je także w wyspecjalizowanych instytucjach. Proces socjalizacji jest generowany we współczesnych społeczeństwach przez wspólnoty i organizacje, z wyraźną przewagą organizacji, jednostka bowiem może okresowo lub na stałe opuszczać wspólnoty, które oddziałują na nią w dzieciństwie.” Dlatego też bez przesady można nazwać realizację programów edukacyjnych przez wyspecjalizowane organizacje oświatowe właśnie inwestycją.

W ramach projektów edukacyjnych różnego rodzaju w województwie pomorskim wykorzystano łącznie 44.700.000 zł, z czego 85% stanowiły środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych. W gminie Skarszewy zrealizowano projekty edukacyjne na łączną kwotę 3.022.448,09 zł, co stanowi 6,76% wszystkich środków wykorzystanych w województwie pomorskim. Biorąc pod uwagę, że województwie pomorskim są 123 gminy stanowi to wynik bardzo dobry. Pozyskane środki pozwoliły na realizację szeregu zajęć pozalekcyjnych, pomocowych, skierowanych zarówno do uczniów najzdolniejszych, jak i do tych, którzy wymagają działań pozwalających na wyrównanie ich szans edukacyjnych. Można powiedzieć, że nie ma placówki oświatowej, w której nie byłyby realizowane programy edukacyjne z wykorzystaniem środków zewnętrznych i nie ma praktycznie ucznia, który nie byłby bezpośrednim beneficjentem działań podejmowanych w ich ramach.

¹ Por. Olechnicki K., Załęcki P., Słownik socjologiczny, Graffiti, Toruń, 1997, s. 91.

² Schumacher C., Schawrtz S., 100 zawodów z przyszłością, Warszawa 1998, s. 17.

³ Kołakowski L., Miniwykłady o maxisprawach, Kraków 1998, s.54.

Bibliografia

- Kołodkowski L., Mini wykłady o maxi sprawach, Kraków 1998.
- Olechnicki K., Załęcki P., Słownik socjologiczny, Graffiti, Toruń, 1997.
- Opracowania własne dra Dariusza Skalskiego (jako Burmistrza Skarszew w latach 2002 – 2014) w zakresie narad z dyrektorami placówek oświatowych z terenu Miasta i Gminy Skarszewy
- Pomorskie dobry kurs na edukację – regionalne systemowe projekty edukacyjne, Departament Edukacji i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, maj 2014
- Regulaminu projektu systemowego pn.: „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Szkolnictwo zawodowe w regionie a wyzwania rynku pracy”, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, luty 2014
- Schumacher C., Schawrtz S., 100 zawodów z przyszłością, Warszawa 1998.
- Umowy zawarte przez gminę Skarszewy z samorządem województwa pomorskiego w latach 2007 – 2013
- www.10latwue.pl/kategorie/wiadomosci/
- www.pomorskie.eu/pl/projektyedukacyjne/projekty_zrealizowane/doskonalenie/doskonalenie_oprojekcie
- www.skarszewy.pl